

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 - 458
Podgorica, 29.04.2015. godine

UPUTSTVO
ZA SNIMANJE EMITOVANIH MATERIJALA
ELEKTRONSKIH MEDIJA

Podgorica, april 2015.godine

Na osnovu člana 50. Statuta Agencije za elektronske medije, direktor Agencije donosi

UPUTSTVO ZA SNIMANJE EMITOVANIH MATERIJALA ELEKTRONSKIH MEDIJA

1. Ovim Uputstvom definiše se na in formatiranja podataka elektronskih medija koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija) za potrebe ostvarivanja uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja u toku:
 - sprovođenja procedure raspodjele sredstava iz Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima
 - sprovođenja postupka po prigovoru na rad elektronskog medija
 - u drugim slučajevima kada se, saglasno Zakonu o elektronskim medijima, od emitera elektronskih medija traži dostava snimaka programskih sadržaja.

MEDIJUMI

2. Podaci koje emiteri dostavljaju Agenciji za potrebe iz tačke 1 ovog Uputstva biće prihvatljivi isključivo ukoliko su dostavljeni na digitalnim optičkim diskovima u formatima CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD+R, DVD-RW i DVD+RW.
3. Podaci dostavljeni na kasetama (VHS, SVHS, Video-8, Hi-8, BetaSP, DV, MiniDV) neće se prihvatati.

SPOLJAŠNJE OZNAČAVANJE DISKOVA

4. Svaki optički disk dostavljen Agenciji mora se fizički označiti (marker flomasterom ili slično). Ovo se odnosi i na sam disk (nosilac podataka) i na njegov omot.
5. I na omotu i na disku mora biti jasno označeno ime elektronskog medija i njegov tip ("Radio" ili "TV") ako se to iz imena elektronskog medija ne može nedvosmisleno zaključiti.
6. I na omotu i na disku je potrebno upisati vremenski period na koji se materijal odnosi, a na omotu još i sumarni popis emisija koje se na disku nalaze, hronološkim redom. (Prilog: Primjer 1.)
7. Treba izbjegavati lijepljenje naljepnica na disk jer mu remete balans i izazivaju vibracije koje mogu da oštete disk.

SADRŽAJ DISKOVA I IMENOVANJE FAJLOVA

8. Svaki disk može sadržati jedan dan programa ili više cijelih dana. Snimak jednodnevnog programa se može snimiti na više diskova isključivo ako na tim diskovima nema sadržaja iz drugih dana.
9. Za počinetak dana se smatra počinetak emitovanja sopstvenog programa u tom danu. U slučaju da je emisija započeta prethodnog dana prešla u novi dan, ona spada u dan u kojem je započeta.
10. Svaki pojedinačni programski sadržaj (emisija), u cjelini, mora biti u posebnom fajlu (uključujući i reklame i druge prekide).
11. Ako je na disku snimljeno više dana programa, svaki dan treba da se nalazi u posebnom folderu.

12. Svaki folder (ako postoji) treba da ima naziv u formatu YYYY-MM-DD.
13. Svaki fajl treba da ima naziv u formatu YYYY-MM-DD@HH.MM#<Ime emisije>.ext gdje su:
- YYYY – godina emitovanja, u punom formatu (tj. 2015)
 - MM – mjesec emitovanja; uvijek dvije cifre, sa vode om nulom (01, 07, 10 itd.)
 - DD – dan emitovanja; uvijek dvije cifre, sa vode om nulom (01, 09, 25 itd.)
 - @ – separator koji odvaja datum od vremena emitovanja
 - HH – sat po etka emitovanja, 24- asovni format (00 - pono , 14 - dva poslije podne itd.)
 - MM – minut po etka emitovanja, dvije cifre
 - # – separator koji odvaja vrijeme emitovanja od imena programskog sadržaja/emisije
 - .ext – ekstenzija fajla – treba da bude ili .mp3 (za radio) ili .avi (za TV). Fajlovi sa drugim ekstenzijama ne e biti prihvatani.
14. Godina, mjesec i dan emitovanja odvajaju se crticama (“minus”), a sati i minut vremena po etka emitovanja odvajaju se ta kama.
15. Imena programskih sadržaja/emisija NE SMIJU sadržavati slova mala ili velika slova š, , , ili ž iz razloga kompatibilnosti sa stand-alone ure ajima kao što su muzi ki stubovi, samostalni DVD plejeri itd.
16. Separatori @ i # su OBAVEZNI.
17. Nezavisno od toga da li se na opti kom disku nalaze folderi za više dana ili ne, svaki fajl mora imati puno ime, uklju uju i i datum, u zadatom formatu. (Prilog: Primjer 1.)

TEHNI KE POJEDINOSTI ZA AUDIO (RADIO)

18. Fajl sa audio snimkom mora biti u mp3 formatu, pri emu snimak treba da bude protoka 64-320 kbps, semplovan na 44100Hz/16-bit/Stereo, formata CBR (constant bit rate).
19. Fajlovi dostavljeni u drugim formatima ili sa snimcima razli itog standarda od navedenih u prethodnoj ta ki ne e se prihvatati.

TEHNI KE POJEDINOSTI ZA VIDEO (TELEVIZIJA)

20. Svi video fajlovi treba da imaju nastavak .avi i prilikom davanja naziva traba da budu ispoštovana uputstva sadržana u poglavlju SADRŽAJ DISKOVA I IMENOVANJE FAJLOVA.

Tehni ke pojedinosti za televiziju - slika

a) Rezolucija i broj slika u sekundi

21. TV snimak treba da bude sa minimum 25 slika u sekundi, minimalne rezolucije 352x264, odnosa 4:3.
22. Dostavljeni fajlovi sa snimcima razli itog standarda od navedenih u prethodnoj ta ki ne e se prihvatati.

b) Kodek

23. Fajl sa snimkom video materijale treba dostavljati u Mpeg-2 ili Mpeg-4 formatu.
24. Fajlovi dostavljeni u formatima različitim od navedenih u prethodnoj tački ne mogu se prihvatiti.

c) Propusni opseg

25. Nema ograničenja u odabiru propusnog opsega sve dok rezultuju i snimak nema artefakte ("kockice", prekide u tonu, višebojne rubove, "oreole" na chroma-key podlozi itd.).

Tehnike pojedivosti za televiziju - zvuk

26. Audio snimak treba da bude kodiran Microsoft PCM kodekom sa parametrima 22050Hz/16bit/mono ili najviše 44100/16bit/mono.
27. Fajlovi dostavljeni u formatima različitim od navedenih u prethodnoj tački ne mogu se prihvatiti.
28. Prije snimanja i dostave Agenciji, svaki enkodirani video fajl treba isprobati na nekom "standardnom" Windows računaru jer razne kombinacije audio i video kodeka možda rade na računaru namijenjenom nelinearnoj montaži ali to ne znači da rade na standardnom Windows računaru.
29. DVD ili CD koji se snima treba "zatvoriti" jer su nezatvoreni ili multisession diskovi nečitljivi u samostalnim DVD plejerima i ne mogu biti prihvaćeni od strane Agencije.
30. Za pomoć prilikom primjene ovog Uputstva emiteri se mogu obratiti Sistem administratoru Agencije putem telefona 020-201430, faksom 020-201440 ili elektronske pošte: mijodrag.vukuši@ardcg.org.

DIREKTOR

Abaz Džafi

Prilog:

U svim primjerima optički uređaj bit će D:

Primjer 1: SPOLJAŠNJE OZNAČAVANJE DISKOVA

NA SAMOM DISKU:

Global TV
12.3.2015.

NA OMOTU:

Global TV
12.3.2015.

- Jutarnji program
- Jutarnje vijesti
- ...
- Prenos utakmice Zeta - Zabjelo
- ...
- Veernji dnevnik
- ...
- Odjava programa

Primjer 2: SADRŽAJ DISKOVA I IMENOVANJE FAJLOVA

Primjer 2.1:

Emisija "Kultura života" koja je emitovana 25. jula 2015. godine sa početkom u 16 sati i 45 minuta, na radiju "RadioX".

Emisija je poslata Agenciji na CD-u koji sadrži punih sedam dana programa, od 20. do 26. jula 2015. godine.

Na omotu diska mora pisati (koristiti standardni format datuma):

RadioX
20.7.2015 – 26.7.2015.

ispod kojeg mora biti prosti spisak emisija na disku, hronološkim redom.

I na samom disku može se koristiti standardni format datuma:

RadioX
20.7.2015. – 26.7.2015.

Kad se medijum ubaci u računara, i otvori My Computer, na mjestu optičkog diska mora se pojaviti stavka "RadioX (D:)".

Dakle, ime diska treba dati pri snimanju; nije ga dovoljno flomasterom upisati na disk ili omot.

Kad se disk po imenu "RadioX" otvori, pošto sadrži sedam dana, mora imati sedam foldera, isključivo u ovom formatu datuma:

D:\2015-07-20
D:\2015-07-21
D:\2015-07-22
D:\2015-07-23
D:\2015-07-24
D:\2015-07-25
D:\2015-07-26

Fajl sa emisijom bi, po gore navedenim pravilima, imao ime:

2015-07-25@16.45#Kultura zivota.mp3

a njegova puna putanja na disku bila bi:

D:\2015-07-25\2015-07-25@16.45#Kultura zivota.mp3

Zbog kompatibilnosti je "Kultura života" postala "Kultura zivota" jer slova š, , , ili ž prave probleme na stand-alone uređajima.

Ista emisija emitovana ta no u ponoć između 27. i 28. avgusta 2015. godine imala bi ime:

2015-08-28@00.00#Kultura zivota.mp3

odnosno punu putanju:

D:\2015-08-28\2015-08-28@00.00#Kultura zivota.mp3

Primjer 2.2:

Emisija "Ve e sa pjesnikom" je emitovana 2. avgusta 2015. godine sa početkom u 20 sati i 15 minuta na televiziji "Jezero". Emisija je poslata na DVD-u koji sadrži ta no jedan dan programa, za 2. avgust 2015. godine.

Na omotu mora pisati "Jezero TV" (jer se iz imena elektronskog medija ne vidi da li je Radio ili TV).

Na disku mora pisati

Jezero TV
2.8.2015.

Kad se disk ubaci u računara, i otvori My Computer, na mjestu optičkog diska mora se pojaviti stavka JezeroTV (D:).

Opet, ime optičkog medija treba dati pri snimanju; nije ga dovoljno jednostavno upisati spolja na disk ili omot.

Kad se disk po imenu JezeroTV otvori, mora da sadrži fajlove (i nijedan folder, jer je u pitanju samo jedan dan) sa emisijama za taj datum, npr.

...

2015-08-02@18.00#Vijesti 1.avi

...

2015-08-02@20.15#Vece sa pjesnikom.avi

...

2015-08-02@22.00#Vijesti 2.avi

...

a puna putanja emisije na disku bila bi:

D:\2015-08-02@20.15#Vece sa pjesnikom.avi

Zbog kompatibilnosti je "Ve e sa pjesnikom.avi" postalo "Vece sa pjesnikom.avi".